

[Esther Malling Pedersen.]

langes for en Kirkers Brug. Men om dette og eventuel andre Ting kan der jo tales i det Udvalg, som jeg forstaaer vil blive nedsat.

Endelig foreslaas der en Omgruppering af Lovens forskellige Afsnit ud fra praktiske Hensyn — det er jo mest noget rent redaktionelt — samt en Ændring af Lovens Titel. Hvad det sidste angaar, kan jeg godt give det ærede Medlem Hr. Thomsen Ret i, at det maaske havde været rart nok at beholde Titelen, saa Sognebaandsløsningen beholdt sin førende Plads, om jeg saa maa sige. Men af principielle Ændringer er der ingen i Forslaget.

Dette fortæller os lidt om, hvordan disse to kirkelige Frihedslove — for det er det, de er — har virket i Folkekirken. Loven om Sognebaandsløsning gaar jo ud paa, at Medlemmerne af en Sognemenighed ikke mere skulde være bundet til deres Sognepræst, men fik Ret til selv at vælge, hvilken Præst de vilde høre og lade sig betjene af. Tanken om dette kom først frem i Forslags Form i Ständerforsamlingen i 1838, men faldt dengang, væsentlig vistnok fordi Biskop Mynster gjorde sin Indflydelse gældende imod det. Men i 1855 blev Tanken taget op igen og ført igennem, og Grundtvig ønskede da Folkekirken til Lykke, som han udtalte det, med dette første Skridt i Retning af en folkelig Forfatning, saa at den — altsaa Folkekirken — kan svare til sit Navn og vinde Folkets Yndest, hvorpaa hele dens gavnlige og glædelige Virksomhed beror. Det andet Afsnit, om man saa maa kalde det, Loven om Brugen af Kirkerne, var det næste Skridt i Retning af at lade Folkekirken svare til sit Navn. Disse Bestemmelser er jo af nyere Dato. De var, kan man godt sige, en udstrakt Haand til de Kredse — bl. a. Valgmenighederne og senere, da Loven fik sin ændrede Form, ogsaa Frimenighederne —, som ikke havde Raad til eller af andre Grunde ikke selv kunde bygge nogen Kirke, og Livet har vist, at den Rummelighed, som Folkekirken herved fik, har været til Lykke for Menighedslivet i Danmark. Sognebaandsløsningen bragte ikke, som nogle havde frygtet, Uorden i Kirkens Hus, men gav øget Liv, og de frie Menigheder, som bl. a. Bestemmelsen om Brugen af Kirkerne gav gode Arbejdsvilkkaar, blev ikke et Splittelsesmoment, men virkede i mange Tilfælde befrugtende til Folkekirkens Gavn. Derfor er der i Dag ingen, der tænker paa principielt at røre ved disse to Love, og det, de bragte med sig, har bundfældet sig i Folkekirkens Liv og betragtes nu som en Selvfølge, som man ikke tænker paa at ændre, og vist

ogsaa som en Værdi, som ingen ønsker at miste. Saaledes skal det være, og saaledes bliver det ogsaa, naar der gives Frihedslove, aandelige Frihedslove, som har Livets Ret bag sig. Da viser det sig, som det har vist sig her, at de Betænkeligheder, som man ganske naturligt, naar disse Ting kommer frem, kan nære over for det nye, i Almindelighed er uden Grund; det viser sig netop, at det nye kan bringe Velsignelse med sig.

Den rummelige Folkekirke er en Skat for det danske Folk. Det første Skridt til denne Rummelighed blev taget i 1855, og jeg har syntes, der kunde være nogen Grund til med disse Par Ord ligesom at gøre en Slags Hønnør for de gamle, som allerede paa det Tidspunkt viste saa meget aandeligt Frisind, og i det hele taget for de to Frihedslove, der i Dag betragtes som et helt naturligt Led i Kirkens og i Menighedens Liv i Danmark.

Krarup: Jeg erkender med Taknemmelighed, at der ikke er det Sprængstof i disse tre smaa Lovforslag, som der er i saa mange andre Lovforslag, som vi faar fra den udmærkede og højtærede Kirkeminister. Naar jeg anbringer en lille velment Kompliment her, vil jeg tilføje, at det havde været morsomt, hvis vi havde haft disse Lovforslag til Behandling den 5. Februar; saa var denne Kompliment kommet til Tiden. Jeg haaber alligevel, selv om den er lidt forsinket, at den maa blive vel modtaget.

Lovforslagene er jo ikke af vidtrækkende Betydning. Man maa nærmest kalde dem en à jour-Føring ved Foretagelse af Ændringer, som Tiden og Forholdene har gjort nødvendige, og jeg beundrer den Indsigt i og den Viden om en Mængde Paragraffer og Lovregler, der har bundfældet sig i disse Revisionsbestemmelser. Jeg skal ikke gaa i Enkeltheder; det er allerede gjort af de tidligere Ordførere med stor Dygtighed; men der er alligevel et Par Ting, som jeg synes jeg maa have Lov at nævne.

Den ene findes i det første Forslag, Forslag til Lov om Kirkers Bestyrelse, under Punkt 10. Det er gentaget her som en almindelig Regel, at en nyopført Kirke skal være gældfri ved Indvielsen. Det er jo saaligetil, men ud over det har man før krævet en Driftsfond til Vedligeholdelse, en Driftsfond, der skulde have en temmelig betydelig Størrelse; den skulde være paa op til $\frac{1}{10}$ af, hvad Kirken med Tilbehør har kostet. Det udelader man nu, og jeg synes, det er godt, at det bliver udeladt, for som den kirkelige Ligning ligger nu, er der ingen Grund til at kræve dette.